

УДК: 811.161.2:378.147-054.6

DOI: 10.26697/ijes.2019.2.23

Комунікативний напрям навчання української мови як іноземної на початковому етапіСтарший викладач **Токуєва Н. В.¹**, старший викладач **Мікос І. М.¹**, старший викладач **Петренко Л. Ф.¹**¹ Полтавська державна аграрна академія, Україна**Резюме****Вступ:**

Підготовка іноземних спеціалістів в українських закладах вищої освіти має багаторічний досвід. Форми, методи і принципи навчання іноземців в Україні були предметом багатьох наукових досліджень, починаючи з середини ХХ століття. Серед основних принципів навчання було визначено комунікативність, урахування рідної мови іноземця, взаємодія системного вивчення української мови з комунікативним напрямом навчання.

Метою дослідження є аналіз поняття мовне спілкування в навчальному процесі, його структура, види й форми, що необхідно враховувати при реалізації комунікативної направленості навчання.

Результати:

Комунікативність як певний інтегральний підхід, через призму якого розглядаються, висвітлюються й оцінюються традиційні і нові лінгводидактичні і методичні принципи, положення, рішення, окреслює орієнтацію змісту навчання на спілкування, а отже, визначається не граматику, а природою самого спілкування, функціонуванням системи сучасної української мови, метою і комунікативними потребами іноземців в реальній дійсності. Комунікативність характеризує усі сторони навчального процесу, визначає засоби використання законів засвоєння матеріалу, окреслює зміст, методи й організацію навчання, презентує систему мови в мовних актах для виконання певних комунікативних завдань.

На початковому (підготовчому) етапі вивчення іноземцями української мови достатній рівень оволодіння мовою може бути досягнутий лише за умови відпрацювання мовних явищ у завданнях чи вправах, що відтворюють або імітують реальну комунікацію. Для фонетичної розминки, навчання діалогічного мовлення, проведення рольових комунікативних ігор можуть бути запропоновані теми: “Привітання”, “Знайомство”, “Запрошення”, “Прощання”, “Проведення вільного часу”, “У бібліотеці”, “У поліклініці”, “Покупки”, “У транспорті” тощо. Подання лексичних одиниць, граматичних структур і моделей у контексті реальної емоційної ситуації сприяє кращому запам’ятовуванню та активізації даного матеріалу у мовленні. Велике значення в успішному виконанні поставлених завдань має формування конкретного

мотиву спілкування, зацікавленість у тематиці й максимальне залучення іноземців до активної творчої діяльності. У II концентрі в процесі навчання необхідно також використовувати прийоми, що забезпечують реальне спілкування в навчальній аудиторії: складання діалогів і монологічних висловлювань, вирішення проблемних завдань, проведення інтерв’ю, дискусій, конференцій. Ефективність даних видів практичних занять полягає в тому, щоб комунікантів було поставлено в умови, коли вони повинні самостійно висловити свою думку, внести пропозиції, запросити інформацію, порівняти, погодитися чи спростувати твердження товаришів. Мовні форми не повинні бути заготовленими заздалегідь; вони повинні підбиратися промовцем під час семантико-граматичного структурування висловлювання. Викладач повинен уміло підтримувати й направляти мовну ініціативу іноземців, адже стимулювання невідготовленого мовлення є одним із головних завдань навчання мови як іноземної, а оволодіння мовною компетенцією – кінцевою метою навчання.

Висновки:

Взаємодія системного вивчення української мови як іноземної з комунікативною направленістю навчання виявляється у здійсненні навчання фонетики, лексики, морфології на синтаксичній основі, що дозволяє іноземцю на кожному етапі формування мовних навичок переходити на рівень мовленнєвих умінь, тобто творчо використовувати засоби мови, а у подальшому – перенести ці знання до умов реального спілкування.

Інформація про авторів:

Токуєва Наталія Володимирівна – старший викладач відділу мовної підготовки, Центр міжнародної освіти Полтавської державної аграрної академії, Полтава, Україна.

Наукові інтереси: українська мова як іноземна, методика викладання, навчання іноземців, комунікативний напрям навчання.

Мікос Ірина Миколаївна – старший викладач відділу мовної підготовки, Центр міжнародної освіти Полтавської державної аграрної академії, Полтава, Україна.

Наукові інтереси: українська мова як іноземна, методика викладання, навчання іноземців, комунікативний напрям навчання.

Петренко Людмила Федорівна – старший викладач відділу мовної підготовки, Центр міжнародної освіти Полтавської державної аграрної академії, Полтава, Україна.

Наукові інтереси: українська мова як іноземна, методика викладання, навчання іноземців, комунікативний напрям навчання.

Автор-Кореспондент:

Токуєва Наталія Володимирівна

Email Автора-Кореспондента:

tokuyeva@gmail.com